

Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren
"LAKS"

Jaarverslag 2020

LAKS
Drieharingstraat 6
3511 BJ UTRECHT

Inhoud

1. BESTUURSVERSLAG	3
1.1 Juridische Structuur.....	3
1.2 Organisatiestructuur.....	3
1.3 Activiteitenverslag.....	4
1.4 Resultaten uit de activiteiten	4
1.5 Belangrijkste bestuurlijke voornemens en inmiddels in 2020 genomen besluiten	6
1.6 Begroting LAKS 2021.....	7
1.7 De omvang en functie van het vrij besteedbare vermogen.....	7
2. JAARREKENING	8
2.1 Grondslagen	10
2.2 Toelichting op de onderscheiden posten van de Balans per 31 december 2020	12
2.3 Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van Baten en Lasten 2020.....	14
3. OVERIGE GEGEVENS	17

Alle in dit rapport vermelde bedragen luiden in euro's, tenzij anders vermeld.

1. BESTUURSVERSLAG

Rechtspersoon	Vereniging Landelijk Actie Komitee Scholieren
Verkorte naam	Vereniging LAKS
Adres	Drieharingstraat 6
Postcode	3511 BJ
Tel.	030 7900910
KvK	40534946
Website	www.laks.nl
E-mail	info@laks.nl

1.1 Juridische Structuur

De rechtspersoon van het bevoegd gezag is een vereniging. Vereniging Landelijk Actie Komitee Scholieren is op 7 april 1984 opgericht. Het boekjaar van de vereniging is gelijk aan het kalenderjaar. LAKS is een vereniging met een eigen bestuur, heeft een bestuur bestaande uit zeven bestuursleden en kent binnen het bestuur de volgende functies: voorzitter, secretaris, penningmeester en daarnaast de algemene bestuurders.

1.2 Organisatiestructuur

Het LAKS is een landelijke vereniging van, voor en door scholieren. De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan binnen de vereniging. De ledenvergadering bepaalt het beleid en kiest de leden van het bestuur. De leden van het LAKS zijn leerlingenraden binnen uitsluitend het voortgezet onderwijs, die zich als lid van het LAKS hebben ingeschreven. De Algemene Ledenvergadering vindt minimaal driemaal per jaar plaats.

Het bestuur bereidt het beleid voor en is verantwoordelijk voor het realiseren van het beleid en voor het goed draaien van de vereniging. Het bestuur bestaat uit minimaal drie en ten hoogste zeven leden die gezamenlijk bevoegd zijn.

Het verenigingsjaar van LAKS volgt een schooljaar en loopt derhalve niet gelijk aan een kalender- of boekjaar. Dat betekent dat het bestuur van LAKS altijd in juni wisselt. Het bestuur dat begin 2020 aan het roer stond is niet gelijk aan het bestuur dat eind 2020 de leiding had. Het LAKS-bestuur ultimo 2020 is als volgt samengesteld:

Voorzitter	Nienke Luijckx
Secretaris	Bennie Neplenbroek
Penningmeester	Jorrit Koster
Bestuurder	Yusra Sayed
Bestuurder	Kiki Ritmeijer
Bestuurder	Myriam van de Wiel
Bestuurder	Pieter Regoort

Gedurende het verslagjaar 2020 werden aan de vereniging LAKS door stichting COMBO vier medewerkers gefaciliteerd. Per 31.12.2020 waren dit:

Voor LAKS-activiteiten:

Algemeen beleidsmedewerker	Alex Friso
Algemeen beleidsmedewerker	Elina Stokvis
Algemeen beleidsmedewerker	Emma Verhaar

Voor LAKS-activiteiten, met extra aandacht voor het VMBO:

Projectmedewerker	Nena Grob
-------------------	-----------

1.3 Activiteitenverslag

De kernactiviteiten van de vereniging worden uitgevoerd op basis van de Subsidieregeling LAKS, JOB en COMBO.

De kernactiviteiten van de vereniging zijn:

- het vertegenwoordigen van de belangen en het versterken van de positie van de leerlingen van het voortgezet onderwijs;
- het verbeteren van het leefklimaat op de scholen en instellingen.

De kernactiviteiten omvatten in ieder geval:

- het bevorderen en ondersteunen van medezeggenschap en participatie van leerlingen voor het voortgezet onderwijs;
- het zijn van gesprekspartner van de minister of staatssecretaris;
- het beïnvloeden van het landelijke onderwijsbeleid, en
- het organiseren en coördineren van regionale en landelijke acties en activiteiten.

Ook in 2020 vertegenwoordigde LAKS de belangen van de vo-scholieren en werkte het aan verbetering en versterkingen van leerlingenraden en medezeggenschap - met ondersteuning van de door COMBO gefaciliteerde medewerkers. De door OCW toegekende subsidie werd tevens ingezet voor de speerpunten van het bestuur 2019/2020 en het bestuur 2020/2021.

1.4 Resultaten uit de activiteiten

LAKS heeft volgens plan een heel aantal activiteiten uitgevoerd. Dit resulteerde, naast het vele lobbywerk van LAKS bij de verschillende partijen, in het volgende:

- 342 leerlingenraden zijn lid van het LAKS. Dat zijn er 21 meer dan in 2019.
- 4 algemene ledenvergaderingen georganiseerd. Deze trokken gemiddeld 67 leerlingen.
- 26 trainingen aan leerlingenraden door heel Nederland gegeven. Dit is door de lockdowns de helft minder dan in 2019. 1 training was digitaal.
- 2 MasterKlasses gerealiseerd.
- 1 themadag (27II)
  - Toetscultuur congres
- 4 scholierencongressen gerealiseerd in Limburg, Overijssel, Utrecht en Zeeland. Er waren 7 congressen gepland. Gemiddeld 35 leerlingen hebben deelgenomen.
  - 1 werkgroep en 2 commissies.
  - Voortgangscommissie
  - Sollicitatiecommissie
- Werkgroep Toetscultuur
- 8 paneldiscussies georganiseerd. Gemiddeld 30 scholieren per paneldiscussie.
- 2 VMBO-panels georganiseerd (leerlingen van 6 verschillende leerlingenraden)
- 1 VMBO-tour waarbij 6 scholen zijn bezocht.
- Generatieaanzet.nl: na oproep voor ideeën van jongeren door premier een snel opgezet online platform. Later samengegaan met Coronadenktank van Coalitie Y.
- Petitie voor vergoeding reiskosten VAVO-leerlingen werd na actie duizenden keren getekend.
- Rond bekendmaking uitslagen filmpje gedeeld waarin vele BN'ers examenkandidaten feliciteren.
- Viering slagingsmoment in dit ongebruikelijke jaar met door LAKS en OCW georganiseerde vlaggendag.

- Actie "Dank je Docent", met ISO om docenten die in moeilijke omstandigheden hun werk doen in het zonnetje te zetten.

Persuitingen, selectie belangrijke publicaties of uitzendingen in landelijke media

- 18 persberichten verstuurd.
- 10 januari BN De Stem "Vooral meisjes en homo's zijn doelwit van online pesters" - Over onderzoek CBS, waarin Pieter toelichting geeft met onderbouwing uit LAKS Monitor.
- 14 januari NOS "Studiekeuzestress: waarom helpt de ene school je beter dan de andere?" - Pleidooi Pieter voor meer LOB.
- 21 januari De Volkskrant "Onderwijsorganisaties: tieners moeten pas in de derde klas een definitief schooladvies krijgen"- Over Toekomst van ons Onderwijs, met quotes Pieter.
- 24 maart EO Op1 - Uitzending over schrappen CE's met Pieter.
- 2 juni RTL Nieuws "Ideeën zat na oproep van Rutte, maar de jongeren willen meer" - Over denktank generatieaanzet.nl.
- 2 juni AD "Twintig minuten van tevoren stonden de eerste leerlingen al voor de deur" - reportage over eerste dag heropening, met bijdrage van Nienke.
- 4 juni De Telegraaf "Geen 'coronadiploma', wel intelligent document"- Betoog Pieter over waarde diploma behaald onder moeilijke omstandigheden.
- 17 juni NPO Radio 1 Stax & Toine "Bezorgde ouders en het LAKS op de bres voor 'vergeten groep' pubers" – Pieter over aandacht onzichtbare leerlingen.
- 22 juni Nos.nl "'De consequenties van online lessen: nu heb ik een 4 voor wiskunde'" - Over het belang van heropening van de scholen, met toelichting Pieter.
- 2 september De Volkskrant "Gemeenten willen 'iets leuks' voor jongeren organiseren, maar wat?" Rondgang waarin Nienke pleit voor verantwoorde ontmoetingsplekken.
- 21 september Het Parool "10 procent van de middelbare scholieren zit door coronamaatregelen thuis" over zorgen achterstanden ook tijdens geopende scholen.
- 25 september BNNVARA Kassa "Grieperige scholieren in de knel door starre examenregels" - Over mislopen herkansingen bij thuisblijven uit voorzorg.
- 8 oktober Nu.nl "Onduidelijk of scholier mondkapje mag hergebruiken, LAKS vreest hoge kosten" - Pleidooi voor vergoeding bij mondkapjesplicht.
- 13 oktober Trouw "De scholen blijven open, maar hoe verstandig is dat?" - Visie LAKS op openhouden scholen.
- 29 oktober De Stentor "Onderwijs worstelt met mondkapjes, maar verplicht ze steeds vaker": 'Vergelijk het met kledingregels'" - Over juridische basis en mogelijkheden inspraak bij mondkapjesplicht.

Overige publicaties

- Onderzoeksrapport verkenning prestatiedruk onder middelbare scholieren
- Onderzoek naar veiligheid van lhbt-scholieren in het voortgezet onderwijs (Profielwerkstuk van Corlien Douma, algemeen bestuurslid LAKS 2019-2020, Alfrink College)
- Samenvatting bijdragen tijdens congres over toetscultuur
- LAKS-Monitor 2020
- Position paper inbreng LAKS passend onderwijs 16 november
- Rapportage enquête over onderwijs in coronatijd
- Opiniëartikel De Telegraaf over belang LOB
- Opiniëartikel in Trouw over antihomoverklaringen reformatrische scholen
- Nieuwe webpagina leerlingenraadtrainingen

- Open brief aan iedereen die werkzaam is in het onderwijs in coronatijd (met VO-raad, AOb, CNV Onderwijs, Federatie van Onderwijsvakorganisaties)
- 10 podcastafleveringen over uiteenlopende onderwerpen (LOB, curriculum.nu, corona, imago vmbo, maatwerk, ledenvergaderingen, interview met minister Slob, Centrale Examens, vmbo pizza panels, krimp en fusie)

Social Media

- 10.592 Facebook volgers
- 13.017 Twitter volgers
- 4438 Instagram volgers
- 370 YouTube abonnees

1.5 Belangrijkste bestuurlijke voornemens en inmiddels in 2020 genomen besluiten

Het bestuur LAKS 2020-2021 dat in juni 2020 is aangesteld en tot juni 2021 het beleid bepaalt, heeft geen grote koerswijzigingen aangekondigd en zal de lijnen van voorgaande besturen volgen. In juni 2021 treedt er een nieuw bestuur aan, dat het beleid voor het schooljaar 2021-2022 zal uitzetten. Het bestuur 2020-2021 heeft de volgende speerpunten benoemd:

- *Gelijke kansen stimuleren gelijke ambities*
Hieronder vallen o.a. de volgende doelen: de overgang tussen po en vo verbeteren, de proberingen rondom zittenblijven tegengaan, en de wet gratis schoolboeken innoveren voor digitale middelen.
- *Het bevorderen van het leerlingenwelzijn*
Hieronder vallen o.a. de volgende doelen: het verbeteren van de toetscultuur in het vo, het verminderen van stress in het vo, het agenderen van de problemen van thuiszitters, en het bevorderen van een positief schoolklimaat.
- *De vertegenwoordigende waarde van LAKS vergroten*
Hieronder vallen o.a. de volgende doelen: LAKS is actiever op het vmbo, naamsbekendheid van LAKS vergroten, en professionalisering en verdieping voor de achterban.

1.6 Begroting LAKS 2021

	2021	2020
<i>Instellingssubsidie</i>		
Leden	9.085	9.085
Bestuur	38.020	34.660
Eindexamens	19.500	19.500
Inhoud	25.250	25.250
Voorlichting en informatievoorziening	15.000	15.000
Begroting LAKS - totaal	106.855	103.495
<i>Projecten</i>		
LAKS Monitor 2019-2020; OCW verplichtingnummer VO560044957, zaaknummer 1420338, kenmerk 1439270	-	144.747
LAKS Monitor 2021-2022; OCW verplichtingnummer VO560083512, zaaknummer 1420338, kenmerk 163163	96.838	-
Begroting LAKS Monitor 1e resp. 2e jaar	96.838	144.747
TOTAAL begroting LAKS (incl. monitor)	203.693	248.242

1.7 De omvang en functie van het vrij besteedbare vermogen

De bestemmingsreserve van het LAKS is opgebouwd door ledencontributies en wordt aangewend voor overschrijdingen van de instellingssubsidies en onverwachte grote uitgaven.

Als gevolg van de beperkende maatregelen vanwege de corona-pandemie gedurende een lange periode in 2020 konden veel leden- en bestuursactiviteiten niet of alleen digitaal plaatsvinden. Dit had een groot effect op de bestedingsmogelijkheden van de ledengelden. Het bestuur van LAKS heeft ervoor gekozen om een deel van het batig saldo aan te wenden voor een dotatie aan de egalisatiereserves, die beide sinds 2017 een negatief saldo kennen. Dit is volgens de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS niet toegestaan. Met OCW is daarom afgesproken dat deze saldi, zodra het eigen vermogen daarvoor toereikend is, zo snel mogelijk worden afgebouwd naar een minimale stand van € 0. Met de dotatie van in totaal € 4.286 is aan die richtlijn voldaan.

Het bestuur streeft ernaar, voor zover corona het toe zal laten, een groot deel van de resterende middelen in 2021 in te zetten voor extra activiteiten voor achterban en leden.

Bestemmingsreserve 'Ledengeld'	uitputting	voeding	saldo
Saldo 1 januari 2020			48.258
<i>Eigen inkomsten</i>			
Ledengelden 2020		20.280	
Korting MR-cursussen	250		
Bijdrage LLR-trainingen niet-leden		240	
Eigen bijdrage Lustrum LAKS 2020	2.565		
Opbrengsten verkopen		152	
Naar Leden	272		
Naar Bestuur	792		
Dotatie aan Egalisatiereserve	4.286		
	8.165	20.672	
<i>Financiële baten en lasten</i>			
Rente en bankkosten 2020	251		
Resultaat 2020	8.416	20.672	12.256
Saldo 31 december 2020			60.514

2. JAARREKENING

ref.	BALANS per 31 december (na resultaatbestemming)	2020	2019
		€	€
1	ACTIVA		
	<i>Vlottende activa</i>		
1.1	Vorderingen	3.070	2.187
1.2	Liquide middelen	96.464	56.083
	<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>99.535</i>	<i>58.270</i>
	Totaal activa	99.535	58.270
2	PASSIVA		
2.1	Eigen Vermogen	60.514	32.822
2.2	Kortlopende schulden	39.020	25.448
	Totaal passiva	99.535	58.270

ref.	STAAT van BATEN en LASTEN	2020	begroot 2020	2019
		€	€	€
3	BATEN			
3.1	Rijksbijdragen	243.534	254.952	196.877
3.2	Overige baten	20.671	6.715	26.618
	Totaal baten	264.205	261.667	223.495
4	LASTEN			
4.1	Project 'LAKS Monitor'	133.323	144.747	90.613
4.2	Project 'rekentoets'	-	-	62
4.3	Project 'Lustrum LAKS'	6.715	6.715	-
4.4	Project 'Vesterking medezeggenschap Aob'	-	-	7.274
4.5	Kosten uit ledengeld/contributie	3.879	6.710	17.145
4.6	Kosten uit instellingssubsidie	92.345	103.495	103.762
	Totaal lasten	236.262	261.667	218.856
	SALDO baten en lasten	27.943	-	4.639
5	Financieel baten en lasten	-251	-	-178
	RESULTAAT	27.692	-	4.461
	Toevoeging aan bestemmingsreserve 'Ledengeld'	12.256	-	2.021
	Onttrekking aan bestemmingsreserve 'Ledengeld'	-	-	-
	Toevoeging aan 'Egalisatiereserve'	15.436	-	2.440
	Onttrekking aan 'Egalisatiereserve'	-	-	-
	Resultaat na bestemming	27.692	-	4.461

KASSTROOMOVERZICHT	2020		2019	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	27.943		4.639	
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	-			
- mutaties voorzieningen	-			
Verandering in vlottende middelen:				
- vorderingen (-/-)	-883		20.934	
- schulden	13.572		-17.152	
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	12.689		3.782	
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>		<i>40.632</i>		<i>8.421</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-		-	
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		<i>-</i>		<i>-</i>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen			-	
Ontvangen rente	-		35	
Betaalde rente en kosten	-251		-212	
<i>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		<i>-251</i>		<i>-177</i>
Mutatie kasstroom		40.381		8.243
Mutatie liquide middelen				
Saldo liquide middelen 1 januari		56.083		47.840
Saldo liquide middelen 31 december		96.464		56.083
Mutatie liquide middelen		40.381		8.243

2.1 Grondslagen

Algemeen

De grondslagen voor de jaarrekening zijn gebaseerd op de Richtlijn "C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven" uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro-en kleine rechtspersonen (RJK).

Activiteiten

Landelijk Actie Komitee Scholieren is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40534946 en feitelijk gevestigd aan de Drieharingstraat 6 te Utrecht.

De kerntaken bevatten:

- het vertegenwoordigen van de belangen en het versterken van de positie van de leerlingen van het voortgezet onderwijs
- het verbeteren van het leefklimaat op de scholen en instellingen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Waardering van de activa en de passiva

Activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs welke gelijk is aan de nominale waarde tenzij hieronder anders vermeld.

Vlottende activa

De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde, eventueel onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de vereniging.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht. De bestemmingsreserves zijn opgebouwd uit bijdrage van de leden minus de kosten.

Egalisatiereserves

De egalisatiereserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door derden is aangebracht

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend, en nog te betalen bedragen.

Grondslagen voor de resultaatsbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het jaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW

Onder de Rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De Rijksbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitstaande vorderingen en verplichtingen bij kredietinstellingen.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt gemuteerd op het eigen vermogen, zoals opgenomen in de toelichting op de balans.

Grondslagen voor het Kasstroomoverzicht

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en kosten en uitgaven.

2.2 Toelichting op de onderscheiden posten van de Balans per 31 december 2020

Vorderingen

		31-12-2020	31-12-2019
1.1	Vorderingen		
1.1.1	MR-cursussen en LLR-trainingen	1.773	250
1.1.2	Overige vorderingen	1.297	1.937
	<i>Totaal vorderingen</i>	<u>3.070</u>	<u>2.187</u>

Liquide middelen

		31-12-2020	31-12-2019
1.2	Liquide middelen		
1.2.1	Bank	96.464	56.083
	<i>Totaal liquide middelen</i>	<u>96.464</u>	<u>56.083</u>

Uitsplitsing bankrekeningen

	31-12-2020	31-12-2019
NL04 TRIO 0776 4950 54	56.464	11.083
NL80 ASNB 0893 3963 97	40.000	45.000
<i>Totaal</i>	<u>96.464</u>	<u>56.083</u>

Eigen Vermogen

2.1 Eigen vermogen	Stand 1-1 2020	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12 2020
2.1.1 Bestemmingsreserve 'Ledengeld'	48.258		12.256	60.514
2.1.2 Egalisatiereserve instellingssubsidie	-2.879	1.711	1.168	0
2.1.3 Egalisatiereserve Eindexamenklachtenlijn	-12.557	9.439	3.118	0
Totaal	32.822	11.150	16.542	60.514

Het eigen vermogen bestaat ultimo 2020 uit een bestemmingsreserve 'Ledengeld'. Volgens de subsidieregeling COMBO, LAKS & JOB is het vormen een egalisatiereserve toegestaan. Deze was in de afgelopen jaren negatief. Dit is volgens de Kaderregeling subsidies OCW niet toegestaan. Na overleg met OCW is afgesproken dat de negatieve egalisatiereserves over een aantal jaren geleidelijk zullen worden teruggebracht naar 0.

Aan de egalisatiereserves is in 2020 een positief resultaat van € 11.150 toegevoegd. Dit bedrag betreft het positieve resultaat op instellingssubsidie 2020. Vanwege corona konden niet alle begrote activiteiten op reguliere wijze gerealiseerd worden of in aangepaste vorm. Dit had met name betrekking op de Eindexamen, die niet werden afgenomen in 2020. Op deze activiteit is een bedrag van € 9.439 niet uitgegeven in 2020.

Vanuit de bestemmingsreserve 'Ledengeld' is een dotatie gedaan aan de egalisatiereserves om, na toevoeging van het resultaat op de instellingssubsidie, beide egalisatierekeningen af te kunnen bouwen naar € 0 per ultimo 2020.

De bestemmingsreserve Ledengeld is opgebouwd uit het resultaat op de bijdragen van leden minus de kosten die hieruit betaald zijn. Voor 2020 resulteert dat in een positief resultaat van € 16.542. Als gevolg van de dotatie aan de Egalisatiereserves van € 1.168 resp. € 3.118 werd per saldo € 12.256 aan de bestemmingsreserve Ledengeld toegevoegd.

Voor een nadere specificatie van het verloop van deze reserve wordt verwezen naar ref. 1.7.

Kortlopende schulden

2.2	Kortlopende schulden	31-12-2020	31-12-2019
2.2.1	Nog te verrekenen subsidiegelden	-	-
2.2.2	Nog te besteden/af te rekenen subsidiegelden	32.817	21.393
2.2.3	RC Stichting COMBO	2.413	-
2.2.4	Crediteuren	3.790	4.055
	<i>Totaal kortlopende schulden</i>	<u>39.020</u>	<u>25.448</u>
2.2.2	<i>Uitsplitsing nog te besteden/af te rekenen subsidiegelden</i>		
	Project "Rekentoets Klachtenlijn"	3.445	3.445
	LAKS monitor 2019-2020	29.372	17.948
		<u>32.817</u>	<u>21.393</u>
2.2.4	<i>Uitsplitsing crediteuren 31-12-2020</i>		
	De Balie zaalhuur LAKS-congres 1 december 2020	3.447	
	Declaraties bestuur december	97	
	Overige nog te betalen kosten	246	
		<u>3.790</u>	

2.3 Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van Baten en Lasten 2020

BATEN

3.1	Rijksbijdragen	2020	Begroting 2020	2019
3.1.1	Instellingssubsidie	103.495	103.495	103.495
3.1.2	LAKS Monitor	133.323	144.747	90.613
3.1.3	Instellingssubsidie 2016	-	-	2.707
3.1.4	Rekentoets Klachtenlijn	-	-	62
3.1.5	Lustrum LASK 2020	6.715	6.715	-
		<u>243.534</u>	<u>254.957</u>	<u>196.877</u>

Rijksbijdrage	Verplichtingen- nummer	Zaak- nummer	Kenmerk / referentie	Totaal beschikking	Beginstand 01-01-2020	Kosten 2020	Eigen bijdrage	Bijdrage OCW	Stand 31-12-2020
				€	€	€	€	€	€
LAKS Monitor 2019	VO/56044957	1420338	1439270	108.561	17.948	-	-	-	17.948
LAKS Monitor 2020	VO/56044957	1420338	1439270	144.747	-	133.323	-	133.323	11.424
LAKS 2016 Rekentoets Klachtenlijn	61500-12231				3.445				3.445
LAKS Lustrum	VO/560065656	136929	23579491	6.715	-	9.280	2.565	6.715	-
LAKS 2020 Instellingssubsidie	VO/560062357	126733	17640748	103.495	-	92.345	-11.150	103.495	-

De nog te besteden subsidie bestaat uit nog lopende projecten, namelijk:

- 3.1.2 Projectsubsidie LAKS-monitor 2019-2020 met verplichtingnummer VO/560044957, kenmerk 1439270 is per 31-10-2020 afgesloten en heeft per 31-12-2020 een eindsaldo van in totaal € 29.372.
- 3.1.4 Projectsubsidie Rekentoets Klachtenlijn met verplichtingnummer 61500-121231, kenmerk 765977, €3.445. Dit project is op 19 mei 2020 verantwoord aan OCW, maar per ultimo 2020 was de vastbestellingsbeschikking van OCW nog niet ontvangen.

Beide projecten staan verantwoord bij 2.2 *Kortlopende schulden*.

Andere baten

3.2	Overige baten	2020	Begroting 2020	2019
3.2.1	Contributie/leden	20.280	PM	19.260
3.2.2	Versterking medezeggenschap Aob	-	-	7.274
3.2.3	Diversen	391	-	84
	<i>Totaal overige baten</i>	<u>20.671</u>	<u>PM</u>	<u>26.618</u>

De overige baten bestaan uit contributieverheffing 2019/2020: 338 leden á € 60.

LASTEN

4.1	Project LAKS monitor 2019-2020	2020	Begroting 2020	2019
4.1.1	Personeelskosten	16.475	14.750	12.883
4.1.2	Technische Realisatie	80.766	82.000	53.763
4.1.3	Realisatie online-presentatie	17.590	20.000	17.590
4.1.4	Inhoudelijke realisatie	620	3.078	18
4.1.5	Acquisitie	-	7.500	2.670
4.1.6	Resultaatpresentatie	14.183	13.730	-
4.1.7	Overhead- & Accountantskosten	3.689	3.689	3.689
	<i>Totaal</i>	<u>133.323</u>	<u>144.747</u>	<u>90.613</u>

De LAKS-monitor is een tweejaarlijks, grootschalig tevredenheidsonderzoek onder middelbare scholieren en heeft als doel om leerlingenraden en schoolleiders een tool in handen te geven om het onderwijs op eigen school te verbeteren. Tevens geeft dit onderzoek inzicht in de tevredenheid van scholieren op landelijk niveau, zodat LAKS op landelijk niveau aan de slag kan om de knelpunten aan te pakken.

Het project LAKS-Monitor 2019-2020 is in mei 2019 van start gegaan en per 31 oktober 2020 afgerond.

De verantwoording wordt uiterlijk 1 juni 2021 bij OCW ingediend.

4.2	Project Rekentoets Klachtenlijn	2020	Begroting 2020	2019
4.2.1	Ontwikkelen website & database	-	-	-
4.2.2	Domeinnaam	-	-	62
4.2.3	Verspreiding	-	-	-
	<i>Totaal</i>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>62</u>

Het project Rekentoetsklachtenlijn, verplichtingnummer 61500-121231 d.d. 15.07.2015, liep door tot 31-08-2020. De verantwoording is op 19 mei 2020 bij OCW ingediend.

4.3	Project Lustrum LAKS	2020	Begroting 2020	2019
4.3.1	Zaalhuur en catering	8.198	9.365	-
4.3.2	Materialen	1.082	4.055	-
4.3.3	Eigen bijdrage in kosten (zie ref. 4.5.3)	-/- 2.565	-/- 6.705	-
	<i>Totaal</i>	<u>6.715</u>	<u>6.715</u>	<u>-</u>

Het LAKS bestond in 2020 35 jaar en dat werd gevierd met een symposium op 31 januari 2020. Hierbij waren scholieren, (oud-)bestuursleden en medewerkers, politieke relaties en partnerorganisaties aanwezig. In het symposium werd teruggeblikt op de 35-jarige geschiedenis van de vereniging en het onderwijsbeleid in die periode, maar ook vooruitgeblikt naar de toekomst: wat zijn of worden de belangrijkste ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs en waar moet het LAKS zich actief voor gaan inzetten?

De kosten vielen ruim € 4.000 lager uit dan begroot, vooral op de post 'materialen' (reiskosten voor scholieren en kosten voor externe sprekers). Omdat OCW de subsidie definitief heeft vastgesteld op € 6.715 (50% van de begrote kosten) viel de eigen bijdrage ruim € 4.000 lager uit dan begroot.

4.5	Kosten uit ledengeld/contributie	2020	Begroting 2020	2019
4.5.1	Extra kosten leden	272	-	6.041
4.5.2	Extra kosten bestuur	792	-	10.974
4.5.3	Eigen bijdrage Lustrum LAKS 2020	2.565	6.710	-
4.5.4	Overige	250	-	130
	<i>Totaal</i>	<u>3.879</u>	<u>6.710</u>	<u>17.145</u>

Als gevolg van corona zijn in 2020 activiteiten voor leden en door het bestuur op een andere manier vorm gegeven dan in andere jaren. Noodgedwongen is er voor deze activiteiten veelal gebruik gemaakt van digitale media en middelen. Dit heeft met name op de reis-, verblijf-, organisatie- en locatiekosten een drukkend effect gehad, waardoor de vanuit de instellingssubsidie beschikbare budgetten nagenoeg toereikend waren. In januari 2020 vierde LAKS zijn 35-jarig lustrum. De kosten waren begroot op € 13.421. OCW heeft hiervoor een subsidie van € 6.715 beschikbaar gesteld en dit op 3 april 2020 tevens vastgesteld op € 6.715. De werkelijke kosten zijn uitgekomen op € 9.280. Het nadelig saldo ad € 2.565 is aangevuld met een eigen bijdrage vanuit de ledengelden.

De overige kosten betreffen in 2020 verstrekte kortingen aan scholen (leden) bij deelname van leerlingen aan MR-trainingen (25 x € 10). De korting geldt voor maximaal 2 leerlingen per school.

4.6	Instellingssubsidie	2020	Begroting 2020	2019
4.6.1	Leden	9.085	9.085	9.085
4.6.2	Bestuur	34.660	34.660	34.660
4.6.3	Eindexamens	10.061	19.500	17.813
4.6.4	Inhoud	23.738	25.250	26.275
4.6.5	Voorlichting & informatievoorziening	14.801	15.000	15.929
	<i>Totaal</i>	<u>92.345</u>	<u>103.495</u>	<u>103.762</u>

De instellingssubsidie heeft een onderbesteding van € 11.150. De instellingssubsidie is gebruikt om de belangen van scholieren te behartigen. Dit is enerzijds gebeurd door de lobbywerkzaamheden van het bestuur bij politieke en onderwijspartijen. Anderzijds zijn er diverse formele en informele bijeenkomsten georganiseerd, waar scholieren met elkaar en het bestuur van LAKS in discussie gingen over onderwijs gerelateerde zaken. De onderbesteding is met name te verklaren door het wegvallen van de centrale examens in 2020 door Covid-19. Daarnaast zijn er minder activiteiten georganiseerd door Covid-19. Activiteiten die wel (online) georganiseerd werden, vielen vaak duurder uit omdat er een grotere zaal of een livestream georganiseerd moest worden.

5	Financiële baten en lasten	2020	Begroting 2020	2019
5.1	Rentelasten (-/-)	-252	-	-212
5.2	Rentebaten	-	-	34
	<i>Totaal</i>	<u>-252</u>	<u>-</u>	<u>-178</u>

6. Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

n.v.t.

7. Gebeurtenissen na balansdatum

n.v.t.

3. OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen regeling opgenomen ten aanzien van de resultaatsbestemming.

Het resultaat wordt bestemt conform de vereisten van OCW zoals opgenomen in de subsidieregeling COMBO, LAKS & JOB, de beschikkingen en de afrekeningen van OCW.

Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende bladzijden.

Akkoord Bestuur:

N. Luijckx

J. Koster

K. Ritmeijer

S.Y.A. Sayed

P.B.C. Regoort

M.M.C. van de Wiel

B.A.A. Neplenbroek

Registeraccountants

A12 Registeraccountants B.V.

Traverse 1

3905 NL Veenendaal

Aan de ledenvergadering en het bestuur van
Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren
Drieharingenstraat 6
3511 BJ Utrecht

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren te Utrecht gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn "C1 Kleine Organisaties-zonderwinststreven" uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020;
3. kasstroomoverzicht 2020 en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS en de Regeling Controleprotocol WNT vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijn "C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven" uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de Richtlijn "C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven" uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn "C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven" uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur over onder andere de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Veenendaal
A12 Registeraccountants B.V.

M.P. (Marc) Burger RA CIA